

RYB_10 – Opatření pro zachycení sedimentu

Kategorie opatření: *RYB*

Nositel opatření: *hospodařící subjekty (ojedinele vybrané státní podniky nebo orgány státní správy / samosprávy)*

Typová priorita: *2*

Časová náročnost: *vysoká*

Nadřazená opatření: *RYB_01, RYB_04, RYB_06, RYB_07, (RYB_11), RYB_12, RYB_14, RYB_15*

Typ opatření: *INV, ORG*

Zdroj financování: *národní program MZe, dedikovaný program plateb za mimoprodukční funkce rybníků*

Připravenost: *nepřipraveno*

Stupeň zajištění financí: *nízká - střední*

Podřazená opatření: -

Popis opatření

Cílem opatření je aplikace různých technických opatření pro přerušení toku sedimentu (a na něj případně navázaného fosforu) povodím.

Paleta opatření zahrnuje jak investiční, tak organizační opatření.

Investiční:

- sedimentační přednádrž
- retenční hradítka ve výpustní stoce
- laguna v prostoru pod rybníkem
- mokřad v prostoru pod rybníkem (pro vybřežení stoky při výlovu)
- doplňková opatření, jako např. typový otevřený požerák a obtoková stoka
- výstavba dedikované sedimentační (S-MVN) nebo fosfor-retenující (P-MVN) malé vodní nádrže¹
- a další

Organizační:

- odbahňování loviště před výlovem nebo po výlovu

¹ V tomto případě je předpokládaným nositelem opatření vybraný státní podnik nebo orgán státní správy / samosprávy

KATALOGOVÝ LIST OPATŘENÍ

- dočasná retence sedimentu na odtoku pomocí balíků slámy
- vyběžení stoky při výlovu (s převodem sedimentu do přilehlého mokřadu)
- vytvoření sedimentační nebo fosfor-retenující nádrže změnou účelu a způsobu provozování nádrže (účelová rybí obsádka, pravidelná těžba sedimentu apod.)
- a další

Opatření budou navrhována na základě provedení vyhledávacích studií, které by měly být na vybraných územích aplikována na základě závěrů a doporučení vzešlých z opatření RYB_06.

Očekávané přínosy

- výrazné omezení transportu fosforem bohatého materiálu, kde mají sloučeniny fosforu významný potenciál k přestupu z pevné matrice do vody
- omezení zabahnění a degradace dna vodních toků (přínos pro zlepšení ekologického stavu) a dosažení recyklace látek v krajině a zlepšení situace v rybnících
- snížení rizika kontaminace plavenin a splavenin různými polutanty jejich včasným odstraněním z toku
- Recyklace fosforu v rámci mikropovodí: (1) praktická recyklace, (2) postupné zavádění systému recyklace potenciálně nedostatkové živiny, fosforu

Realizovatelnost opatření

Některá z výše uvedených opatření jsou realizována již dnes, zejména u rybníků nad 5 ha plochy, kde jsou kompenzována z prostředků národního programu MZe. Cílem je, aby se aplikace vybraných technických opatření popsaných v seznamech v popisu opatření aplikovala ve větší míře, to je však podmíněno realizací opatření RYB_06 s návaznými vyhledávacími studii a dílem také realizací opatření RYB_04, RYB_14 a RYB_15.

Náklady na realizaci

Investiční náklady na realizaci opatření se v návaznosti na typ opatření a velikost rybníka pohybují v široké škále od desítek tisíc (trvalá hradítka) až po desítky milionů (výstavba S-MVN, P-MVN) Kč na jeden rybník, popřípadě soustavu rybníků. Obdobně široký je rozsah odhadovaných ročních (popřípadě epizodních) provozních nákladů, které mohou být v řádu jednotek tisíc (balíky slámy), ale i desítek až stovek tisíc (sací bagr) Kč. Do těchto nákladů nejsou započteny náklady na nakládání sedimentem ať již v rámci stávající legislativy, nebo v gesci případné novely zákona o odpadech (RYB_14).

Přesnější vyčíslení nákladů by měly poskytnout dedikované vyhledávací studie (pilotní realizace vyhledávací studie je navrhována v opatření RYB_06).

Efektivita opatření s ohledem na snížení vnosů fosforu

Efektivita opatření s ohledem na snížení vnosů fosforu je pro tento typ zdroje a v této fázi návrhu obtížně vyčíslitelná. Dle odborného odhadu řešitelského týmu lze při vhodné kombinaci těchto technických opatření zachytit minimálně 50 %, často však i více než 90 % nerozpuštěných látek (včetně navázaného, ale obtížně kvantifikovatelného fosforu) unikajících například při výloveh rybníka.